

տեարք, և խնդրէին 10,000 ոսկիս, և զայն եւս ետ. եւ ՚ի վերջոյ ետ նմա 40,000 ոսկիս հատուցանել զամենայն պարտան:

Իսկ Թէոփանեայ չ՛շատացեալ այնու ՚ի դառնալ իւր յերուսաղէմ յամի 1639 ժողովեաց զամենայն եկեղեցական զարդս արծաթ և ոսկի մերկացուցեալ զեկեղեցիս, և առաքեաց յԱղէքսանդրիայ վաճառել զայնս, իմացեալ զայս ազգայինք նոցին անդ՝ ժողովեցան ՚ի խորհուրդ, և մի ոմն յերեւելեաց նոցին գնեաց զամենայն անօթան, անթերի վճարեալ զգինն, և զսպասն վերստին դարձոյց յեկեղեցիս Երուսաղէմի ՚ի յիշատակ իւր. այսպէս պատմէ Յոյն Արաբացի պատմիչն:

Ք Լ Ո Ւ Խ Խ Կ .

Նենգութիւն Յունաց: Տալ զրել Գրիգորի զբաժին տեղիս Հայոց: Գիւղականք Բեթղէհէմի: Տօն Զատիկի: Վանք Փրկչի. Զ կանթեզ ՚ի Ս. Մնունդ: Վանք Բեթղէհէմի և խանն: Մահ Գրիգորի Պատրիարքի: Ամիր Աղեղ:

Ի ՍՄԻՆ ժամանակի Յոյնք տիրէին այրին Մննդեան Գրիստոսի և մեծի եկեղեցւոյն Բեթղէհէմի՝ Արքունի հրովարտակաւ, և ՚ի ձեռս նոցա էր փականք դրանցն: Դէպ եղև Գրիգորի Պատրիարքի գնալ ՚ի Բեթղէհէմ, և ըստ սովորութեան իջանել յԱյրն սակս ուխտի, և մինչ կայր նա անդ յաղօթս, եհաս սպասաւոր Բդեշխին Քէնան աղա, ըստ գանկատանացն Յունաց, և կալեալ զԳրիգորէած յերուսաղէմ և կացոյց առաջի դատաւորին, եկն և Աթանաս փոխանորդ Պատրիարքին Յունաց, և սկսաւ ամբաստան լինել զԳրիգորէ՝ և ասէ, Կայսերական հրովարտակաւ փականք այրին Մննդեան Գրիստոսի են ՚ի ձեռս Յունաց, և չէ օրէն առանց հրամանի Պատրիարքին մտանել ումեք յեկեղեցին, ոչ ՚ի Հայոց և ոչ ՚ի Լատինաց և ոչ յայլոց քրիստոնէից: Իսկ Գրիգորդ այդ՝ եմուտ անդ: Ի հարցանել դատաւորին, ետ պատասխանի Գրիգոր՝ եւ